

معرفی کتاب تاریخ نگاری در ایران

کتاب تاریخ نگاری در ایران دوره اسلامی تلاشی است برای ایجاد پیوند میان گسست های تاریخ ایران، تا ایرانی، تاریخ خود را یکپارچه و پیوسته ببیند.

بازیابی هویت فرهنگی ایران مدیون تلاش گروه های بسیاری از جامعه ایران است و حکومت گران ایرانی سهم مهمی در این زمینه داشته اند. این پژوهش تلاشی است برای نشان دادن خدمات گروهی از فرهیختگان، مورخان ایرانی، برای احیا و اعتلای هویت ایرانی و ایران. این نوشته بر آن است بخشی از میراث گذشتگان را واکاود و با تامل و تعمق در میراث فرهنگی این سرزمین، که قدمتی چند هزار ساله دارد، بتواند به نتایجی منطبق با جامعه ایرانی - اسلامی دست یابد.

تحقیق حاضر تاریخ نگاری مورخان ایرانی را در شش قرن نخست اسلامی بررسی کند بینش و نگرش آنان را در تاثیرپذیری از میراث فرهنگی ایران و دستاوردهای اسلامی ارزیابی کند؛ لذا ایرانی بودن مورخان، از شاخصه های اصلی گزینش آنان است. ایرانی بودن مورخان نه با جست و جو در اصل و نسب و اصالت آنان، که با توجه به زیست گاه شان تعریف شده است. مورخانی که اصالت ایرانی داشتند یا غیر ایرانیانی که در ایران به دنیا آمده و زیسته بودند و بر اثر اقامت طولانی مدت نیاکانشان در این منطقه، در فرهنگ ایرانی مستحیل شده بودند، ایرانی شناخته می شوند. هم چنین مورخانی که ایرانیان و ایران زمین را ارج می نهند و آثارشان به تاریخ نوشته های ایرانیان شبیه تر است، ایرانی دانسته می شوند.

گزیده کتاب تاریخ نگاری در ایران

تاریخنویسی ایرانیان در دوره اسلامی هم از شیوة تاریخنویسی ایران باستان بهره گرفت و هم مورخان مسلمان بر اساس وابستگی های فکری و تأثیرپذیری از میراث اسلامی به نوشته های خود ماهیتی اسلامی بخشیدند. این تأثیرپذیری از تاریخ نگاری اسلامی بود نه تاریخ نگاری عربی. پیشینه فرهنگی عربها در تاریخ نگاری ایران دوره اسلامی تأثیری نداشته است؛ مردم عرب دوره جاهلی رویدادهای مهم خویش را که عبارت از مفاخرات و تعصبات قومی و ستیزهجویی های قبیله ای بود تحت عنوان ایام العرب حفظ می کردند و به طور شفاهی به نسل های بعد انتقال می دادند. بی زمانی جوهره آن بود و رابطه علی و معلولی در آنها به چشم نمی خورد.

بدین ترتیب، برای تحقیق در تاریخ نگاری ایرانیان دوره اسلامی باید به سوابق تاریخ نگاری در ایران و اسلام نظری افکند. هیچ پدیده فرهنگی بدون سابقه ایجاد نمی شود. سابقه فرهنگی ایران باستان پرآوازه تر از آن است که در صدد اثباتش برآیند. سخن آن است که نمی توان تصور کرد که این پیشینه فرهنگی غنی در زمان سقوط ساسانیان و ورود مسلمانان به ایران، کاملاً نابود و رشته پیوند فرهنگی ایرانیان کلاً قطع شده باشد. آنچه در ذهنیت و باورهای انسان ها ریشه گرفته و جزئی از وجودشان شده است، با تغییر حکومت ها به یکباره فراموش نمی شود. نمی توان انسان ها را به یکباره از سابقه فرهنگی و باورهایشان بر کند. این کار فقط با ماشین بدون احساس و درک و دلبستگی و عقل و شعور امکان پذیر است نه با انسان، موجودی پیچیده و دارای تمامی آن توانایی ها. باورها و فرهنگ ها ممکن است بنا بر موقعیت سیاسی و فرهنگی نوظهور، مدتی پنهان شود و بروز ظاهری نداشته باشد، ولی سرانجام، آهسته آهسته از پس پرده ها رخ خواهد نمود و با دنیای بیرون به تعامل بر خواهد خاست

معرفی کتاب

مشخصات

کنگره :

1392 ت4ت2/DSR90

دیوبی :

955/08072

کتابشناسی ملی :

3175121

شابک :

978-964-426-676-8

: سال نشر

1392

صفحات کتاب

169.